

INTERVENCIÓ EN LES ALTERACIONS DEL LLENGUATGE ESCRIT

▪ **DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA**

6 ECTS

3º curso / 2n semestre / obligatòria

Llorenç Andreu Barrachina

landreub@uoc.edu

▪ **DESCRIPCIÓ**

La lectura és una de les habilitats més importants per al desenvolupament dels humans doncs ens permet accedir a tota la informació que ha generat la nostra espècie. L'aprenentatge de la lectura i la seva automatització és un procés molt complex que requereix del treball coordinat de múltiples processos cognitius de manera simultània. En aproximadament un 5% dels nens, aquest procés no s'automatitza igual que als seus companys i la seva lectura és vacilante i amb errors. Aquests nens tenen gran dificultat per poder tenir una lectura fluïda i que els permeti poder comprendre de manera global i precisa el que llegeixen. Quan ens trobem davant un d'aquests nens hem de proporcionar-li uns suports suplementaris i personalitzats per ajudar-li a poder aconseguir un nivell funcional de la lectura.

L'assignatura Intervenció en les alteracions del llenguatge escrit se centra a analitzar els processos implicats en el processament i l'aprenentatge de la lectura i a proporcionar les bases per a la conceptualització, avaluació i intervenció de la dislèxia i els trastorns de la comprensió lectora. Aquest treball ha de basar-se en una pràctica que estigui basada en l'evidència. És a dir, ha d'estar fonamentada en estudis científics que hagin demostrat la seva efectivitat. A més, ha de ser una intervenció que s'adapti a les característiques de cada nen i que respongui a la intervenció, és a dir, que es reformuli i ajust a les millores o resistències que el nen mostri en la seva evolució. Per poder plantejar un programa el més ajustat a les característiques de cada nen i que sigui el més efectiu possible, es repassen les diferents propostes que s'han plantejat per intervenir en la dislèxia en el nostre context.

▪ **L'ASSIGNATURA EN EL CONJUNT DEL PLA D'ESTUDIS**

L'assignatura d'Intervenció en les Alteracions del Llenguatge Escrit pertany al conjunt d'assignatures obligatòries del Mòdul 4. La intervenció logopèdica. Concretament, a la matèria d'Intervenció en les alteracions específiques.

▪ **CAMPS PROFESSIONALS EN QUÈ ES PROJECTA**

▪ **CONEXIMENTS PREVIS**

▪ **INFORMACIÓ PRÈVIA A LA MATRÍCULA**

Com a prova d'avaluació final, aquesta assignatura té un examen presencial obligatori.

▪ **COMPETÈNCIES**

Competències:

CB2 - Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

CT2 - Projectar els valors de l'emprenimiento i de la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació cap al desenvolupament professional.

CE5 - Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com a col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats, i atenent a les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.

CE7 - Assessorar a famílies i a l'entorn social dels usuaris, afavorint la seva participació i col·laboració en el tractament logopèdic.

CE11 - Explicar i argumentar el tractament seleccionat.

CE16 - Conèixer i valorar de forma crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en Logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

• **RESULTATS D'APRENTATGE**

Disseny projectes d'intervenció logopèdica, seleccionant el model, els objectius, les tècniques i recursos adequats per a la intervenció logopèdica atenent als condicionants de cadascun dels àmbits d'intervenció: educatiu, social i sanitari.

Especifica de forma àmplia un conjunt de consells pràctics per incitar la participació de la família en el tractament logopèdic.

Mostra habilitats per tractar a pacients amb trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals i identifica les situacions que requereixen la derivació a altres professionals.

Recopila i interpreta dades i informacions sobre les quals fonamentar les seves conclusions incloent, quan calgui i pertinent, les reflexions sobre assumpte d'índole social, científica o ètica en l'àmbit de la logopèdia.

▪ **CONTINGUTS**

La lectura i la comprensió lectora. 1. Conceptes bàsics de la lectura. 1.1 La descodificació. 1.2 La comprensió lectora. 1.3 La fluïdesa lectora. 2. Processos cognitius que afecten la lectura. 2.1 Atenció. 2.2 Memòria. 2.3 Funcions executives. 3. Models de processament lector. 4. La descodificació. 5. La Comprensió de la lectura. 5.1 Models de comprensió lectora. 5.1 Ho fitxes tècniques. 5.2 La interpretació d'estructures sintàctiques. 5.3 Els connectors. 5.4 El Coneixement d'estructures textuais i Gèneres literaris. 5.5 Estratègies bàsiques de Comprensió. 5.6 Construcció d'inferències de diferents tipus. 5.7 Estratègies de síntesis. 5.8 Estratègies metacognitives.

Les alteracions de la lectura: La dislèxia i la hiperlexia (o la Comprensió pobra). 1. Els Trastorns de la lectura. 2. Definició i Fonaments de la dislèxia. 3. Classificació i subtipo de dislèxia. 3.1 Dislèxia fonològica. 3.2 Dislèxia de superfície. 3.3 Dislèxia mixta. 4. Hipòtesis explicatives de la dislèxia. 5. La hiperlexia. 6. Comorbiditats. 6.1 TEL dislèxia. 6.2 Dislèxia i TDAH. 6.3 Dislèxia i Trastorns de l'escriptura. 6.4 Dislèxia i discalculia

L'avaluació i identificació de les necessitats educatives especials dels nens amb dislèxia. 1. Introducció. 2. Criteris Diagnòstics i sistemes de Classificació: CIE 10, DSM-IV, CIF. 3. L'Avaluació i identificació dels problemes de la lectura. 3.1 Generalitats de l'Avaluació. 3.2 L'entrevista inicial. 3.3 L'Avaluació de les Habilitats relacionades amb la lectura. 3.4 Avaluació de la lectura. 4. El Diagnòstic de la dislèxia

Àmbits d'intervenció de les Dificultats de la lectura. 1. La pràctica basada en l'evidència. 1.1. El What Works Clearinghouse. 1.2. La Resposta a la intervenció (Response to intervention, RTI). 1.2.1 Components de la Resposta a la intervenció. 2. Mètodes d'intervenció de les Dificultats de la lectura. 2.1 Mètodes amb efectivitat basada en l'evidència científica: Les intervencions fonològiques. 2.2. Mètodes que no s'a demostrat que siguin efectius 3. Components d'intervenció en la dislèxia. 3.1 Consciència fonològica. 3.2 Treball fonètic. 3.3 Fluïdesa. 3.4 Vocabulari. 3.5 Comprensió de textos

Programes d'intervenció de la dislèxia en espanyol. 1. Programes d'intervenció de la dislèxia en espanyol amb estudis Científics per ANALITZAR als seus Resultats.1.1. Programes centrats en el Treball de les Habilitats fonològiques.1.2. Programes centrats en el Treball de la correspondència grafema-fonema.1.3. Programes centrats en l'ensenyament de les Habilitats fonològiques i els correspondències grafema-fonema. 1.4 Programes centrats en l'exactitud, Comprensió i Velocitat lectora. 2. Programes d'intervenció encara sense estudis Científics dels seus Resultats. 2.1 Programa Binding. 2.2 Programa Glifing

Nivells d'intervenció en dislèxia. 1. Introducció. 2. Intervenció. 2.1 Intervenció dirigida al nen amb dislèxia. 2.2 Intervenció dirigida a la família. 2.3 Intervenció dirigida a l'escola

Materials per treballar els dificultats de la lectura.1. Llibres per dislèxics. 2. Programes i aplicacions informàtiques (APP). 2.1 Dytective. 2.2 Piruletras. 2.3 Galexia. 2.4 Ordena les síl·labes. 2.5 Ensenya'm a llegir. 2.6 Sanapalabras. 2.7 Paraules especials (Special Words). 2.8 AbaPlanet.

▪ **CONSULTA DELS MATERIALS QUÈ DISPOSA L'ASSIGNATURA**

Materials	Format
PROLEC – R	Audiovisual

▪ **MATERIALS I EINES DE SUPORT**

Per a l'estudi de l'assignatura i la realització de les diferents activitats, es disposarà de les eines i materials addicionals que el professorat estimi necessaris.

▪ **INFORMACIONS SOBRE L'AVALUACIÓ A LA UVIC-UCC**

La Normativa acadèmica de la UVic-Ucc disposa que el procés d'avaluació es fonamenta en el treball personal de l'estudiant i pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis fets.

La manca d'originalitat en l'autoria o el mal ús de les condicions en què es fa l'avaluació de l'assignatura és una infracció que pot tenir conseqüències acadèmiques greus.

L'estudiant serà qualificat amb un suspens (D/0) si es detecta manca d'originalitat en l'autoria d'alguna activitat avaluable (pràctica, prova d'avaluació contínua (PAC) o final (PAF), o la que es defineixi al pla docent), sigui perquè ha utilitzat material o dispositius no autoritzats, sigui perquè ha copiat textualment d'internet, o ha copiat d'anotacions, de materials, de

manuals o d'articles (sense la citació corresponent), altres estudiants, o per qualsevol altra conducta irregular.

La qualificació de suspens (D/0) en les qualificacions finals d'avaluació contínua pot comportar l'obligació de fer l'examen presencial per superar l'assignatura (si hi ha examen i si superar-ho és suficient per superar l'assignatura segons indiqui el pla docent).

Quan aquesta mala conducta es produeixi durant la realització de les proves d'avaluació finals presencials, l'estudiant pot ser expulsat de l'aula, i l'examinador farà constar tots els elements i la informació relatius al cas.

D'altra banda, aquesta conducta pot donar lloc a la incoació d'un procediment disciplinari i l'aplicació, si escau, de la sanció que correspongui.

La UVic-Ucc habilitarà els mecanismes que consideri oportuns per vetllar per la qualitat de les seves titulacions i garantir l'excel·lència i la qualitat del seu model educatiu.

▪ **CONSULTA DEL MODEL D'AVALUACIÓ**

Aquesta assignatura només es pot superar a partir de l'avaluació contínua (AC) i una prova de síntesi (PS). Per fer la PS cal haver superat l'AC. La fórmula d'acreditació és: AC + PS